

Голові Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики Хомутинніку В.Ю.

Шановний Віталію Юрійовичу!

Українське об'єднання лізингодавців висловлює Вам свою глибоку повагу та з огляду на чисельні запити професійних учасників лізингового ринку України звертається до Вас з проханням висловити професійне бачення щодо застосування положень Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств" №334/94-ВР від 28 грудня 1994 (далі – "Закон №334/94-ВР") про звичайну ціну та, зокрема, звичайну процентну ставку за депозит.

Звернення професійних учасників лізингового ринку України свідчать про те, що останнім часом частішали випадки застосування податковими органами положень Закону №334/94-ВР щодо звичайної процентної ставки за депозит з метою оскарження розміру доходів платників податків та донарахування їм грошових зобов'язань.

Так, під час проведення перевірок податкові органи порівнюють процентні ставки за депозитами, що передбачені відповідними депозитними договорами платників податків (у тому числі лізингових компаній) з банківськими установами, із середньозваженою річною процентною ставкою за депозитами, яка оприлюднюється на сайті Національного банку України (НБУ) за даними статистичної звітності банків, для визначення відповідності таких процентних ставок рівню звичайної процентної ставки за депозит.

При цьому, якщо ставки, запропоновані банками лізинговим компаній, є нижчими від обрахованих податковими органами таким шляхом ставок за депозитами, то податкові органи донараховують лізинговим компаніям дохід та, відповідно, збільшують податкові зобов'язання на суму такого донарахованого доходу.

Проте, на підставі аналізу положень Закону №334/94-ВР вбачається, що зазначені дії податкових органів не узгоджуються з імперативними приписами Закону №334/94-ВР, які визначають порядок застосування звичайної процентної ставки за депозит, та безпідставно призводять до надмірного податкового навантаження на платників податків.

Закон №334/94-ВР у пп.1.20.7 п.1.20 ст.1 визначає, що звичайною процентною ставкою за депозит є *"процентна ставка, що встановлюється залежно від строків та розміру депозиту за рішенням платника податку, яке має бути оприлюдненим та встановлювати однакові правила щодо укладення депозитного договору з будь-якими категоріями осіб з урахуванням обмежень, установлених законом"*. При цьому Закон №334/94-ВР передбачає, що порядок оприлюднення інформації щодо умов укладення депозитного договору визначається для банківських установ НБУ.

Порядок оприлюднення інформації щодо умов укладення депозитного договору визначено Положенням про порядок здійснення банками України вкладних

(депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами, затвердженим Постановою Правління НБУ №516 від 3 грудня 2003 року. Відповідно до п.1.9 глави 1 цього Положення, основні умови залучення банківського вкладу (депозиту) мають бути оприлюднені банком шляхом розміщення відповідної інформації в установі банку в загальнодоступному для клієнтів місці та можуть додатково бути оприлюднені у засобах масової інформації.

З наведених положень Закону №334/94-ВР, які мають спеціальний характер і встановлюють вичерпні умови для застосування звичайної процентної ставки за депозит, слідує, що інформація про середньозважену річну процентну ставку за депозитами, оприлюднена на сайті НБУ за даними статистичної звітності банків України, не може бути використана для висновку про невідповідність процентної ставки за банківськими депозитами рівню звичайної процентної ставки за депозит.

Це пояснюється тим, що інформація про середньозважену річну процентну ставку за депозитами, яка оприлюднюється НБУ за даними статистичної звітності банків України, не відповідає обов'язковим умовам, які встановлюються Законом №334/94-ВР для застосування звичайної процентної ставки за депозит, оскільки така інформація:

- складена на підставі усереднених статистичних даних всіх банків України і не враховує рішення окремих банків про строки та розміри депозитів;
- не може свідчити про встановлення однакових правил про укладання депозитних договорів з будь-якими категоріями осіб;
- не оприлюднена у порядку, встановленому Положенням про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами.

З огляду на вищенаведене, а також необхідність однакового та об'єктивного застосування податкового законодавства, просимо Вас висловити свою позицію та професійне бачення щодо застосування положень Закону №334/94-ВР про звичайну процентну ставку за депозит та сприяти у наданні податкового роз'яснення з цього питання Державною податковою службою України.

До цього листа додаємо висновок ТОВ "Ернст енд Янг" з цього питання і просимо розглянути можливість його врахування в роботі Комітету ВР України з питань податкової та митної політики.

Заздалегідь вдячні Вам за надання відповіді з поставленого питання.

**З повагою,
Генеральний директор Асоціації
«Українське об'єднання лізингодавців»
Марина Масіч**